

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda és kiadó-hivatal:
főtcza, 328-ik szám alatt,
az Eperjesi Bankegylet könyvnyomda-helyiségeiben.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint előfizetés, hirdetés, és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
Egy évre 4 frt.
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasabos peit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdij: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyittdér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadhatnak el.

Az idő int.

Lám a szárnyas idő hirtelen elrepül! mondja a költő. — Repül az idő, kivált attól repül el, a ki nagy feladat megoldásában fáradozik, — napok mulnak, s e napokból olyan könnyen lesz negyed, — majd fél év s ugy tovább, hogy alig vesszük észre — s már-már a küszöböt készül átlépni az ajtó előtt álló határnap.

Megyénk és városunk a mult év utolsó hónapjaiban egy bekövetkezendő örvendetes és nagyfontosságú esemény előkészítésében hatalmas lépést tett előre, — midőn az ez év nyarán e megyébe, e városba kutatási szándékkal jövő, magyar történelmi társulat fogadásának s működésének előkészítésére szakavatott egyénekből a megye minden irányba, nevezetesebb pontja, — helye, családjai levéltárainak történelmi, műtörténelmi, művelődéstörténelmi szempontból becses minden egyes adatának, emlékének, okmányainak kikutatására határozott utasítással albizottságokat küldött ki.

És tekintve, hogy nagy és nagyfontosságú s terjedelmű munka előkészítéséről volt szó, terjedelmes volt az utasítás is, meglehetősen nehéz és nagy a feladat is, a mely ezen egyes bizottságok elé kitézetett.

Az utasítás ugyanis a következő volt: az 1526-ik, illetve 1541-ik évig terjedő időből, nevezetesen az Árpád és Anjou ház korából származó valamennyi meglévő okmányok felkutatása; az 1541. és 1711. évek közötti időszakból különösen a cultur történelmi adatokat tartalmazó levelezések, hoz-

mányi jegyzékek, bútorok s háztartási dolgokra vonatkozó irományok s főleg a magyar nyelven írottak, — továbbá ugyanezen időszak politikai eseményei tekintetében a Bocs-kay-féle fölkelésre s az erdélyi viszonyokra világot vető adatok felkeresése; — bibliographiai régiségek, nevezetesen latin incunabulák, magyar ősnymtatványok, codexek és kéziratok — megfigyelése; a meglévő régiségyűjtemények, történelmi műbeccsel bíró épületek, magyar régi fegyverek, háztartási darabok, várfelszerelési czikkek, pénzgyűjtemények s pecsétek megvizsgálása — s végül mindezekből lehetőleg (a megye központján) egy kiállítás rendezése, s illetőleg előmunkálatainak megejtése.

A feladat nagy — s az idő már rövid, mert hiszen az albizottságoknak jelentéseiket már ápril 1-ig be kell nyújtaniok.

Az idő tehát int!

Sietnünk kell, s mi ezen előkészítés minél alaposabb s minél buzgóbb és szorgalmasabb eszközését annál is inkább ajánljuk az igen tisztelt albizottságok s az összes hazafias érzelmű és a nemzeti történet iránt érdeklődő művelt, megyénkbeli közönség becses figyelmébe, mert ez által nemcsak hogy hazai történetírásunknak teszünk nagy szolgálatot (és így lekötöleztünk a nemzetet), hanem specialiter megyei egyik fő érdekünknek is.

Ugyanis a megye minden hű fiának érdekében áll tudni legszorosabb értelemben vett hazája történetét s ismerni azon multat, melynek viszonyai a mai napokat, viszonyokat előkészítették, ismerni azon földnek, városnak,

helységnek egykori kinézését, melyben most mi éljük napjainkat, s így az ezen munkaközben felfedezett adatok felhasználásával készitendő Sárosmegyére vonatkozó monographiák — bizonynyal általános érdeklődést keltenének megénkben.

Mi ugyanis azt gondoljuk, hogy a felkutatott adatok, — bár azok nagy része (természetesen csak az általánosabb érdekűek) a történelmi társulat által, szakférfiak feldolgozására bizatik is, mind a mellett ezeknek is bevonásával az összes érdekes történelmi, műrégészeti stb. adatok felhasználásával, — több éven keresztül monographiák kiadása által Sáros vármegye nagyszerű történelmi multjának, egykori hatalmas városai fényének részletes hű képét igyekezni fogunk feltüntetni.

Monographiák útján Sárosmegye egész multját feltüntetni, mily nagyszerű vállalat, mily érdekes munka!

A részletes kivitel módozatainak megbeszélésére még rátérünk.

Most még egyszer ismétljük, hogy a történelmi társulat s így az ország előtt szégyent ne valljunk, s a fent megnevezett munkát is előkészítsük, vegyük figyelembe, hogy „az idő int“.

Eperjesi Széchenyi-Kör.

Az eperjesi „Széchenyi Kör“ zene- és képzőművészeti szakválasztmánya által, az idegen nyelvi szakválasztmány közreműködésével, mai nap esti 6 órakor rendezendő házi-estély műsorozata a következőkben állapított meg:

Epen a faképnél akartam hagyni ezt az unalmas párt — Jolánka keresésére indulandó, — midőn a pátert egy junói alak — román lány képében — csalogány hangján megszólítja:

Szent atyám! . . . téritsen meg engem is, . . . mert lám . . . én még szintén pogány vagyok! . . .

Az kellene még csak! . . . A páternek még csak annyi időt sem engedtem, hogy felelhessen.

Isten bocsássa meg bűnömet, . . . hanem hát én bizony azt a pátert s a fehérképű indiánt olyan szerencsésen találtam elodábitani, hogy a pogány csak sóhajthatott.

A páter meg égre emelt szemekkel utánam kiáltotta:

Megbocsátok fiam! . . . pusztán kegyeletből hazád iránt, mely collegáimnak eldorádója! . . .

En persze a helyett, hogy ezekre a jó kívánságokra hederitettem volna, sokkal okosabbat cselekedtem.

Con amore karonsiptem az én rumuny menyecskémet s kriminális orrhangon odaszólék hozzá:

— Pulchre maszke, scsiscse rumunyiscso? . . . (Szép maszktudsz-e románul?)

A fejével „nem“-et intett.

Se baj, . . . majd megértjük egymást magyarul!

(Ugy hiszem, hogy nyájás olvasóim körülbelül sejtik már, miszerint ez a kaczkias rumuny menyecske totaliter elfelejtette vélem Jolánkát — s így épen nem fognak csodálkozni, hogy a Jolánka keresése abban maradt!)

— Szép maszka, nem mondanád meg, hogy ki vagy?

Miért nem? . . . ha először te bemutatod magad! . . .

— En don Pablo Pietro Pedro de Calarabos et Spargapados, spanyol grand, . . . több fenékgi kiritett aranybányának tulajdonosa vagyok! . . .

— Hatalmas ur vagy nemes grand! . . . az én atyámat csak Florescu Nikolájnak hívják s az ő Anikája csak egyszerű paraszt lány!

TÁRCZA.

Spanyol grand és román lány.

(Farsangi tárcza.)

Oh! . . .
Olyan gyönyörű lánykát, mint a milyen az én babám volt, alig pingált valaha piktornak pimslije.

Bájainak leírásába nem is bocsátkozom, mert belátom, hogy egy krajczáros tollal lehetetlen ezeket érő kellemeiket leírni, — elégedjenek meg tehát nyájás olvasóim azzal, ha kimondom, hogy az én rózsámat Jolánkának hívták; — ebből aztán mindent megmagyarázhatnak maguknak, mert én kérem statisztikai adatokkal beigazolhatom, hogy a hány Jolánt csak ismertem, az mind olyan szép volt, . . . akár egy földre hullott angyal! (Lehetetlen, hogy ezért a bókért valamennyi Jolán belém ne szeressen!)

Igen természetes, hogy az én Jolánkám ezek közt a földre hullott angyalok közt a legszebb volt!

Hogy szerelmes voltam belé, azt szükségtelennek tartom ide írni; — de hogy ő szerelmes volt-e belém? . . . arra már csak kérdőjel alakjában felelhetek meg a t. publikumnak.

Annyi azonban bizonyos, hogy akár olyan nagy kérdőjel lett volna is Jolánkának irántam való szerelme, mint a halál! — valahára mégis csak egy pár lett volna belőlünk, ha egy malitiosus álarczos bál el nem pusztítja legszebb reményeimet!

. . . Bizony én nem tudom, hogy péntek volt-e vagy vasárnap, elég az ahhoz, hogy keddek kellett lenni, mert a farsang legutolsó napján adták azt az álarczos bált, a mely a farsanggal együtt az én boldogságomat is eltemette!

Bál előtt egynehány nappal Jolánkával ki-főztük, hogy e fényes jelmez-bálba mi is elmegyünk.

S ha szabad kérdeuem, Jolán nagysád milyen jelmezben lesz?

— Ez titok, édes Beky ur!

— De nékem csak megmondhatja, kedves Jolánkám, én ugy sem adom tovább!

— A mit ketten tudnak, az már nem titok.

— Megadom magam! . . . sóhajtam. Büntetésül azonban én sem mondom meg, hogy milyen jelmezben jelenek meg.

— Pompás! édes Beky ur, ujjongott Jolánka, ez aztán csakugyan érdekes multság lesz . . . én kegyedet, ön pedig engem fog keresni; . . . valóban kíváncsi vagyok, hogy melyikünk akad hamarabb nyomra!

— Biztosítom, kedves Jolán, hogy az első pillanatra föl ismerem.

— Kötve hiszem.

— Majd meglátjuk.

— Hanem előre mondom, hogy én a hango-mat a megismerhetlenségig el tudom változtatni.

— En is.

— Mondhatom, magam is kíváncsi voltam arra az álarczos bálra . . .

. . . Alig ütötte el hamvazó szerda előestéjén a nyolczat, s én öltözékemmel teljesen kész voltam; olyan spanyol grandot formáltam magamból, hogy akár csak a kortesbe is beillemtem volna: . . .

Spanyolhoz illő eleganciával s büszkeséggel nyitottam be a terembe, melyben a különféle nátiók bizarrnál bizarrabb alakokban voltak képviselve.

Ha jól emlékszem, valami együgyű fráter fehér ábrázattal török kaftánban az indiánt játszta, no, ehhez már csakugyan jó nagy fantázia kell!

Egyet fordultam, hogy valami okosabbat lássak, s nem csekély boszuságomra ismét avval a fehérképű indiánnal kerültem össze, ezuttal azonban egy csuklyás barát kíséretében sétált, a ki rémitő ékesszólással — melyből csak a szellem hiányzott! — igyekezett a fehér pogányt megtéríteni.

Mai számunkhoz egy fél ív van mellékelve.

1-ör. Ábránd. „Straniera“ operából Thalberg Zsigmondtól. Zongorán játsza Bräuer Zsófi urhölgy.
 2-ör. „A mohácsi koldus“, Nyizsnyay Gusztávól. Éneklő Vagner Dénes, Hirschmann Ferencz ur zongorakísérete mellett.
 3-ör. „Beethoven C-dur“ 3-ik zongora négyese. Előadják: Munk Kornelia urhölgy, Janovitz Adolf, Hirschmann Ferencz és Majernik Kálmán urak.
 4-er. „Ich habe viermal geliebt“ költemény egy fejezetét szavalja Chmela Klára urnő.
 5-ör. „Das Jäger-Frühstück“, komikus duette. Éneklők Suppler Albert és Landa Ottmár urak, zongorán kíséri őket Hirschmann Ferencz ur.
 6-ör. Kivonat az „Ördög Róbert“ operából. Alkalmazta Hirschmann Ferencz ur. Előadja a kör zenekara.

Husz Armin tanár ur már előbb jelzett felolvasását: „A pillangók életéből“ f. hó 8-án d. u. 6 órakor tartandja meg a kör helyiségében; a nevezett tanár ur tudvaleg már évek óta kiváló figyelemmel és buzgalommal tanulmányozza az állatvilág ezen gyöngéd, röpke jelenségeinek életét és sajátosságait, s értekezését gazdag gyűjteményéből vett mutatványokkal fogja illusztrálni. Felhívjuk ezen előadásra közönségünk figyelmét.

Richnavszky Nándor ur, a kör lelkes és buzgó tagja a „Széchenyi-kör“ f. hó 2-án tartott ülésében, ennek céljaira 7 drb. hangjegyet ajánlékozott és pedig:

1. Deux divertissements Mayerbeertől, violoncello és zongorára alkalmazta F. A. Kummer.
 2. Nocturne: Strasser Tamástól, violoncello és zongorára alkalmazta Weinhard Adolf.
 3. Adeleide: de L. van Beethoven, violoncello és zongorára alkalmazta Ganz Mór.
 4. Trois nocturnes, violoncello és zongorára alkalmazta Stranzky I.
 5. Grande sonate: à S. A. J. Mária Paulovna violoncello és zongorára alkalmazta J. N. Hummel.
 6. Viola sonata: violoncellora.
 7. Sonata violoncellora.
- Melyekért a „Széchenyi-kör“ zene- és képzőművészeti szakválasztmányának nevében hálás köszönetet mond
 Haupt Géza,
 a szakválasztmány h. jegyzője.

Gróf Zichy Jenőnek felhívása a magyar nemzethez!

(Vége.)

Bár foglalkoznék minden kérdéseinkkel a „sajtó“, alkotmányos küzdelmeink ezen legbecesebb vívmánya, bár még hiányos, alkotmányos életünk egyik legbecesebb kincse, a társadalom legéberebb tanácsadója, támasza, emelkedjék mindinkább nemes hivatásának azon színvonalára, hogy az állam és kormány mellett, a nemzet, a társadalom gazdálkodása fölött is gyakorolja ellenőrködő gondoskodását! Működjen közre a honpolgár cselekvési öntudatának emelésére, hogy munkássága önérdéke mellett a közjólétet is előmozdítja, hogy az ő munkássága, iparkodása, — bár még oly kis hatáskörű legyen is, a közjólét egyik nevezetes tényezőjét, egyik láncszemét képezi,

— De azért a legszebb lány ezen a kerek világon! . . .
 — S honnan sejtéd azt, don Pablo Pietro Pedro de Calarabos et Spargapados, holott nem láttad arcomat? . . .
 — Oh! . . . szívem sugja, donna Anna! . . . ah!! . . .
 — Mondjad csak, nemes grand, belém tudnál-e szeretni, anélkül, hogy arcomat látnád? . . . kérdé Anika nevetve.
 — Hogy kérdezhetsz már ilyet bájos donna? . . . Hiszen kompostellai szt. Jakabra mondom, hogy már eddig is beléd bolondultam! . . . felelém komolyan.
 — Ah! . . . csöndesebben beszélj nemes grand, mert valaki még megtalálja hallani szavaidat.
 — A szerelem nem bűn, bájos donna! . . . hanem hát legyen meg a te akaratod, . . . s ha nincs ellenedre, pihenjünk meg ebben a pálmáerdőben. (Pedig biz ott mindössze csak egynehány oleander volt!)
 — Nem bánom . . .
 . . . Egy félreeső, bódító virágillattal telt teremben, a ruganyos pamlagra kettecskén kényelmesen letelepedtünk.
 — Hanem, bájos donna én már több kérdésre feleltem; . . . nem felelnél te is nekem egyre? . . .
 — Szívesen, nemes grand, . . . ha csak módomban áll!
 — Csak azt akartam tőled kérdeni, — hogy hát te tudnál-e engem szeretni, anélkül, hogy arcomat látnád?
 — Nemes grand, te valóban zavarba hoztál! . . . Azt látom, hogy . . . alakod . . . deli, . . . szavad . . . nyájas . . . s én . . . én . . .
 — Oh! mondjad tovább, donna Anna! . . . s te . . . s te? . . .
 — Én . . . én . . . kedvellek! . . .
 — Jolánkára eddig csak — nem gondoltam, most azonban már csakugyan elfelejtettem őt! . . .

melynek hiánya az egész működésén csorbát ejt! Az érdeksolidaritás tudatában emelkedjék az önérejebeni bizalom azon magaslatára, hogy miként a szövetséges hadak egyik közvitéze mondá, „én és meg kétszázerezen vertük meg Napoleont!“ ő is és még 16 millió honfitársa vagynak hivatva a nemzet fölvirágzását eszközölni.

Ez első sorban közgazdasági tekintetben fontos, mert ha a lakosságunk alig $\frac{2}{3}$ -át vesszük is termelőnek, s ha ez értelmesség, szorgalom és takarékoság folytán naponta csak egy fél forintra keres is többet, s egy evre kerek számmal 300 napot véve, a 10 millió lakos évi keresetöbblete máris másfélszeres millió forintra menne. — Csak ez úton fogatosítható az iparhoz okvetlen szükséges, és Franciaország példája szerint oly messé tokegyűjtés.

De ennek politikai tekintetben is nevezetes hatása volna, a mennyiben a közjóért lelkesülni tudó önérejezes munkás polgár a politikai jogok gyakorlása közben is — nem fogná magát szennyes önérdékek által vezetett engedni, és ez úton az annyit emlegetett hamisítatlan többség és kormánya közmegelegedésre létesülhetne!

Gondolja meg kiki, hogy egy oly nagy feladat teljesítésében, minő a nemzeti fejlődésnek és regenerációjának feladata, minden honpolgárnak kijut kötelességszerű és hivatásszerű feladata. A legnagyobb és legszebb feladat azonban a nőt és családját illeti meg, és ezzel hazám lelkes hőlgyeihez fordulok. Gondolják meg önök, hogy Széchenyi nagymérvű tervei sikerét első sorban az önök szerető és ápoló karjai gondozására bízta, midőn „Hitel“ című első nagy közgazdasági munkáját is „Hazám szép és nagyelkü asszonyinak“ ajánlotta, magasztosan indokolva azt az előszóban, hogy: „Ti emelitek égbe a port és halhatatlanságra a halandót“. És valóban sok, — minden az önök kegyes pártfogásától függ. Bentham szerint: „Nő kormányozza a világot, még pedig zsarnoki hatalommal, s ezen uralmát főleg szeretetének köszönheti“.

Akkor volt Róma külsőleg nagy, belsőleg erős, míg asszonyainak erkölceit a háziasság, munkásság, a család dolgaiban való foglalkozás védte. — Erdélyi nemzeti fejedelmek korában is a legfőbb urhölgyek gyakran töltötték együtt fonással, himzéssel és más női munkákkal estéiket. Apróra értették a fonást, szövést, varrást, kenyérsütést és étkek készítése módját, a házi cselédek minden munkáira ők ügyeltek fel, mert értettek hozzá! — írja gróf Mikó; s magyar nemzetünk fenmaradása részben a magyar anyák erkölcsi tisztaságának, női hivatásuk felfogásának tulajdonítható. Ők vitták ki nemzetünkre nézve azon megtisztelő címet „Casta gens Hungarorum“. És ma is fejedelem asszonyunk Ő Felsege legmagasabb példájától buzdítva legyenek Önök hívek magasztos hivatásukhoz, s ápolják Vesta szűzeké a hazafiság szent tüzét, hogy az mind saját, mind szeretteik keblében mindig szebben fellobogjon. — Vegyék át az Önöket megillető vezetői szerepet a nemzeti közművelődés nagy munkájában, s a történelem hálás elismeréssel fogja följegyezni, hogy e sokat szenvedett nemzet nemcsak fenmaradását, hanem felvirágzását is Önök vezető közreműködésének köszönheti.

Minden itt csak főbb vonásokban érintett és ezekkel összefüggésben lévő feladatokat nézetem szerint egyleti és társadalmi uton, jelesül pedig: főleg az általam indítványozott népnevelési egyletek útján fogatosíthatjuk, melyek alapszabályai már a kormány részéről is legutóbbi napokban megerősítettek. Az eszme nem új, és nem is az enyém, hanem halhatatlan emléktől Eötvösünké, kinek szavai szerint, a mint ezt már e tárgyban általam kiadott „Indítvány és tervjavaslat“-ban szinte idéztem: „Ha van feladat, melynek megoldására az állam minden hatalma elégtelen, ez a „Népnevelés“. Oly feladat ez, melyet a nép csak maga oldhat meg“.

Az eszme igazsága és nagyságából nem von le semmit, hogy ennek horderejét a nemzet még akkor sem fogta föl, a minthogy az még ma is sokak részéről közönyt nyel fogadtatik. De azért ne csüggedjünk, ez volt mindig minden szép és nemes törekvés sorsa! Az igazságnak és a vele párosult komoly igyekezetnek azonban ellenállhatatlan ereje, s jótékony hatása — mint nap a ködöt — végre mégis eloszlatja a közönyt, és lelkes harcsohokká avatja a kétkedőket!

Ez indítványom! Tegyen kiki saját hatáskörében a legkisebbtől a legnagyobbig, de tegyünk mindnyájan, s ezt ez uton tehetjük legcélszerűbben.

Ki jobbat tud, álljon elő vele, s én első leszek, ki örömet követni fogja.

V e d e l e m.

Mióta az „Eperjesi Lapok“-at én szerkesztem, olyan cikk, melyben t. izraelita polgártársaink, mint olyanok említve, érdekelve volnának, kivéve két esetet t. i. a zboróit és a legújabb „Megjelent“ című vegyes hirt, másnak tollából a lapban meg nem jelent, mint Rosenthal Tóbiás izr. tanító ur tollából. Azzal vádolni tehát a lapot, hogy rendszeres zsidóüldözést mível, nem lehet, ellene bizonyít a tényállás, melyről mindenkinél alkalma van meggyőződnie, mert hiszen kezébe veheti a lapot és megkérheti Rosenthal urat, a ki r. jegy alatt is irdogált.

A zborói esetnek lefolyása ez. Egy izraelita polgártársunk megtámadja az „Eperjesi Lapok“-ban a jegyzősegédet, hogy üldözi őket, s az feleletül megköveteli tőlem, hogy védelmém a lapba felvegyem, s én megtettem. Eddig az egész. A legutóbbi szám „Megjelent“ című közleményének pedig, a ki csak magyarul tud, azt az értelmet fogja adni, (a kisérő „Ehhez sem kell commentár!“ szavak miatt mást nem is adhat!) hogy egy „csodabogarat“ akartunk bemutatni. A ki másképp értelmezi, az bizonyára nem tudja azt, hogy dr. Kármán Mór a m. kir. Cultusminiszter által kitüntetett jeles tudós és író és szaktekintély nemkülönben a szintén jeles Simonyi. Ha tehát valaki ilyen férfiakba fog — neki mehet a falnak fejfel, de bizonyára nem a megtámadottak kárára — mert a tudományos világban nem felekezeti állás szerint mérik az igazságot.

Hogy tehát az „Eperjesi Lapok“-ban, mióta én szerkesztem, zsidóhecz nincs és nem volt, az tény, de nem is lehet, mert én az embert minden-

Folytatás a mellékleten.

Tyhú! . . . azt a jégenkopogóját meg vizbegyaloglóját! hát engem csak az orromnál fogva huzcolt az én Jolánkám? . . . Ugy fölforrt bennem a méreg, hogy spanyol grandhoz illőleg a hűtlen ellen már-már majd felfogtam spádémat.

— Bájos donna szemébe mernéd mondani előbbi szavaidat magának Bekynek is? . . .

— Miért nem? . . . úgy is megúntam már esetlen hízlegetéseit!

Hah! . . . ezt már tovább nem tűrhettem! . . . hevesen téptem le álczámat.

— Mond hát te hűtlen! . . . kiálték elkese-redetten, tehát csak játék volt az egész? . . .

Jolánka megszeppent egy kissé, . . . hanem csakhamar magához tért. (Igen erős természetű, olyan volt, mint egy huszár!)

— Igen csak játék! . . . s én igen sajnálom, hogy ezt kiméletesb módon nem adhattam tudtára!

Egyet fordult s engem ott hagyott a pálmáerdő közepén! . . .

. . . Ha a román lány nem kedveli meg a spanyol grandot, ma talán én és Jolánka egy pár lennénk!

Bár soha sem lettem volna spanyol grand! . . . de talán mégis? . . . ki tudja? . . .

Ejh! . . . különben ebben a tekintetben legjobb fölvilágosítást adhat a Jolánka férje, Ecsery bácsi, a ki maholnap mindenét elmulatgatja bujában! . . .

S aztán, ha az ember azt mondja néki, hogy — Ejnye, Ecsery bácsi, . . . rosz vége lesz ennek az örökös dinom-dánomnak! . . .

— Bánom is én! . . . tudja öcsém uram, kutyá van a kertben, . . . csapodár az asszony! . . .

Don Pablo Pietro Pedro de Calarabos et Spargapados nem jutottál volna-e te is az Ecsery bácsi sorsára? . . .

Aligha nem! . . .

F. Gy.

ásokban érintett
adatokot nézetem
n, jelesül pedig:
népnevelési egy-
yek alapszabályai
utóbbi napokban
uj, és nem is az
éku Eötvösinké,
már e tárgyban
tervjavaslat"-ban
a melynek meg-
ma elégtelen, ez
nyelet a nép csak

ágából nem von
t a nemzet még
az még ma is
tik. De azért ne
den szép és ne-
gnak és a vele
nban ellenállha-
— mint nap a
a közönyt, és
föket!

iki saját hatás-
gyobbig, de te-
on tehetjük leg-
vele, s én első

at én szerkesz-
elita polgártár-
kelve volnának,
és a legújabb
ának tollából a
osenthal Tóbiás
ni tehát a lapot,
ivel, nem lehet,
ról mindenkinek
szen kezébe ve-
nthal urat, a ki

z. Egy izraelita
perjesi Lapok"-
öket, s az fele-
delmét a lapba
ig az egész. A
közleményének
azt az értelmet
a kell commen-
that!) hogy egy
i. A ki máskép
a azt, hogy dr.
ter által kitün-
ktekintély nem-
Ha tehát valaki
a falnak fejfel,
ottak kárára —
felekezeti állás

ok"-ban, mióta
és nem volt, az
embert minden-

at meg vízben-
orromnál fogva
folforrt bennem
illőleg a hűtlen
lémat.

ernéd mondani
is? ...
megúntam már

n türhettem!

kiálték elkese-
egész? ...
dissé, ... hanem
ros természetű,

igen sajnálom,
tattam tudára!
agyott a palma-

kedveli meg a
olánka egy pár

spanyol grand!
skintetben leg-
ka férje, Ecsery
mulatgatja bu-

ndja néki, hogy
osz vége lesz

csém uram, ku-
az asszony! ...
de Calarabos et
te is az Ecsery

F. Gy.

geben, und zwar — jenach Belieben und diesbezüglicher Aeußerung des Einwenders — entweder gratis oder gegen Einzahlung einer durch Letzteren zu bestimmenden Summe. Jede Sendung wird unter obengegebener Adresse portofrei einzuliefern sein; außerdem belasten den Produzenten keinerlei Kosten, weil die sonstige Manipulation der Weine ohne jegliche Entschädigung geschieht.

Aus dem Kreise der Volkslehrer. Zum Göttdösfonde hat der Unterrichtsminister jüngst 1200 fl. beigetragen, demzufolge im laufenden Jahre schon 2400 fl. zu Zwecken der Fundation auszuthun sind. Der Minister hat versprochen, daß er den Fond womöglich alljährlich unterfüllen werde.

Gingefendet. Freie Wahl. Polka française für das Pianoforte componirt von Philipp Fahrback jr. Erschienen bei Laboritzky und Parsch in Budapest. Preis 60 fr.

○ Schaffhausen. Als ich vor 1 Jahr den Apothekern Desterreichs, die von mir auf ärztliche Vorrichtung dargestellten Schweizerpillen zum Verkaufe anbot, waren es anfänglich nur wenige, welche sich zur Führung dieses neuen Heilmittels bereit erklärten. Die Meisten verhielten sich jedoch ablehnend und wollten erst warten, welche Aufnahme die Schweizerpillen bei den Ärzten und dem Publikum fänden. Wenn auch dieser Umstand nicht gerade ermutigend für mich war, so hatte ich andererseits, gestützt auf die mir zur Seite stehenden Ärzte und die ausgezeichnete Wirkung der Schweizerpillen, genug Selbstvertrauen, daß ich mir sagte, die Pille wird sich zwar langsam aber desto sicherer Bahn brechen. Und so ist es gewesen. Langsam entwickelte sich die Nachfrage, aber fortwährend stieg der Abzug und heute führen fast sämtliche gute Apotheken der ganzen Dester. Monarchie die Mich. Brandt's Schweizerpillen und viele Tausende, welche denselben Geneiung verdanken, helfen den Kreis der Freunde dieses wirklichen Heilmittels vergrößern. Es gibt viele Mittel, welche, wie sie gekommen, auch wieder gegangen sind, aber wo sich die Schweizerpillen einmal Eingang verschafften, haben sie sich dauernd zu erhalten gewußt. Bei Verköpfung, mangelhafter Verdauung, Blähungen verbunden mit Kopfweh, Schmerzen im Unterleib, der Brust, dem Rücken, innerem Aufstoßen, Trägheit und Müdigkeit der Glieder, Schwindel, unreines Blut, Gicht und Rheumatismus, Hämorrhoidalbeschwerden, Athembeklemmungen, entstehende Hautkrankheiten, Geschwüren, offenen Wunden, Herzklopfen u. haben sich die Schweizerpillen durch ihre blutreinigende und die Thätigkeit des Magens und des Darmkanals fördernde Wirkung ausgezeichnet und sind dieselben besonders hysterischen und nervösen Frauen als schmerzlos, angenehm wirkendes Heilmittel zu empfehlen. Meine Schweizerpillen werden nur in Blechdosen enthaltend 50 Pillen für 70 Kreuzer und kleinen Probebüchtlein 15 Pillen für 25 Kreuzer verkauft und sind dieselben in den guten Apotheken ganz Desterreichs, in Ungarn, Budapest, bei Herrn Apotheker Josef von Török erhältlich. Man achte genau darauf, daß die Schachteln eine rothe Etiquette mit weißem Schweizerkreuz und meinem Namenszug tragen. R. Brandt, Apotheker, Schaffhausen (Schweiz).

Fruchtpreise

vom 4. März 1881.

Woggen per 100 Kilogr.	9.75	10.—
Weizen " 100 "	9.75	11.25
Gerste " 100 "	6.—	8.—
Hafer " 100 "	4.75	5.75
Haiz " 100 "	6.25	6.50
Erbfen " 100 "	9.50	11.—
Vinten " 100 "	13.—	18.—
Rüben " 100 "	7.—	8.—
Erdäpfel " 100 "	2.50	—

A vasuti vonatok menet- és érkezési ideje. Eperjesen, f. évi október 15-től kezdve.

Eperjes—Oderberg.			
Eperjesről ind.	8 óra 01 p. regg.	Oderbergbe érk.	4 óra 49 p. másn. reg.
Oderbergrol "	5 " 45 " estv.	Eperjesre "	9 " 56 " "
Eperjes—Budapest.			
Eperjesről ind.	8 óra 01 p. regg.	Budapestre érk.	7 óra 58 p. estv.
" "	9 " 08 " estv.	" "	7 " 33 " reg.
Budapestrol "	10 " 50 " regg.	Eperjesre "	9 " 56 " "
" "	7 " 34 " regg.	" "	8 " 22 " estv.
Eperjes—Tarnow.			
Eperjesről ind.	8 óra 29 p. estv.	Tarnowra érk.	11 óra 40 p. délb.
Tarnowrol "	1 " 45 " délb.	Eperjesre "	7 " 03 " reg.
Eperjes—Ujhely.			
Eperjesről ind.	11 óra 29 p. délb.	Ujhelybe érk.	7 óra 17 p. estv.
Ujhelyrol "	3 " 24 " éjjel.	Eperjesre "	9 " 56 " reg.
" "	9 " 06 " regg.	" "	3 " 32 " délb.
Eperjes—Kassa.			
Eperjesről ind.	4 óra 17 p. regg.	Kassára érk.	6 óra 29 perc.
" "	8 " 01 " estv.	" "	9 " 40 " "
" "	9 " 08 " estv.	" "	10 " 53 " "
Kassáról "	7 " 56 " regg.	Eperjesre "	9 " 56 " "
" "	5 " 52 " estv.	" "	8 " 22 " "

Kiadó-tulajdonos: Az Eperjesi Bankgyűlet.
Felelős szerkesztő: Hörk József.

Zu vermieten

find:

ein Gewölb vom 1. Juni — dann eine schöne Gasfenwohnung im ersten Stock, so auch ein kleines Hofzimmer mit Küche vom 1. April. I. J. im Hause Hauptgasse Nr. 212, nächst dem Hotel zum „Schwarzen Adler“. — Näheres beim Eigenthümer Dr. Viktor Mosánszky (Hauptgasse Nr. 123) zu erfragen. 47

Kundmachung.

Das herrschaftliche Gut

MERNYIK

im Zempliner Comitat, Bezirk Boronnó, bestehend aus circa 850 Kübel Feld, Wiese, Gärten und Weide, dann Wohn- und Wirthschaftsgebäude im besten Zustande,

Winter- u. Sommeranbau

wird

vom 1. April 1881.

auf 6 nacheinander folgende Jahre in Pacht gegeben. — Die Licitation findet am 22. März Vormittags 10 Uhr in Agyagos statt. Pachtlustige können betreffs der Pachtbedingungen nähere Einsicht bei der Wirthschafts-Direction in Zamuto zu jeder Zeit nehmen.

Besiegelte, mit 10% Vadium versehene Offerte sind bis 21. März bei der Wirthschafts-Direction Zamuto Post Sökut einzuwenden.

Die Direction.

46 1—3

Hirdetés.

A Szinye-Lipócz, Lacsno és Istvánvágás határában fekvő, t. Keczer Mihály úr tulajdonát képező nemesi birtok 1881. évi ápril 1-től számitandó 3 — esetleg 6 évre haszonbérbe adandó.

Bővebb értesítést nyerhetni — alólírott ügyvédi irodájában.

Eperjesen, 1881. február 18-án.

41 3—3

Mandics Ede,

h. ügyvéd.

A Pain-Expeller

horgonnyal nagyon jó háziszer.

A ki e kitűnő szert csak egyszer, péld. köszvény, esz, tagszakadás, reumatikus fogfájás stb. ellen használta, szívesen ajánlja tovább. E körülmény nagyon jellemző a Pain-Expeller jószágára nézve, valamint csak is annak tulajdonítható, hogy e szer Magyarországon is minden reklám nélkül oly nagy szerű elterjedésnek örvend.

Kapható 40 és 70 krajczáros üvegekben Budapest: a főraktárnok Török J. urnál, Eperjesen: Schmidt K., Bártfán: Sokalszki József gyógyszerész uraknál és csaknem minden nagyobb város gyógyszerüzaraiban. 32 3—11

Gänzlicher Ausverkauf!

Gänzlicher

Ausverkauf

wegen Auflassung des Geschäftes.

Damenumhüllen, Regenmäntel, Muffe u. Pelze, Herrenreiselpeze, Winteröcke, Anzüge u. Knabenkleider, Hüte, Hemden, Cravatten und viele andere Artikel werden zu äußerst billigen Preisen gänzlich ausverkauft.

Bernat Fridman,

Modewaaren-Geschäft

vis-à-vis dem schwarzen Adler.

Gänzlicher Ausverkauf!

Das

Wirthshaus u. Schankrecht

in der Gemeinde BERKI

sammt Allás, Hausgarten und 5 Joch Ackerfeld werden für die Zeitdauer vom 1. April l. J. bis Ende Dezember 1884 am 14. März l. J. um 10 Uhr Vormittags in Eperies, in der Kanzlei des Advokaten Dr. Victor Mosánszky im Licitationswege verpachtet, wo auch bis dahin Offerte mit 50 fl. Vadium überreicht und die Licitationsbedingungen eingesehen werden können. 30

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ-FORRÁS

Valamennyi keserűviz között mint leghatasosabb van elismerve.

Dr. Korányi tanár, kir. tanácsos Budapest. „Különösen az általánunk ki, hogy már kis mennyiségben biztos hatása van.“

Dr. Kézsmárszky tanár, Budapest. „Kiváló előnye folytán a szülészeti kórórádon a legkedveltebb hashajtók sorába emelkedett.“

Dr. Gebhardt tanár, Szt.-Rókus kórház igazg. Pesten. „A többi budai vizekhez aránylag kevesebb mennyiségben hoz kedvező eredményt léte.“

Dr. Darányi kórh. igazgató, városi főorvos Aradon. „Mindenesetben a legjobb eredményeket tette fel.“

Dr. Ambró bábaképzőint. igazg. tanár s egész. tanácsos Pöstyönyben. „A beteggyógyasoknál is mint kitűnő hashajtó szer ajánlható.“

Dr. Kiss kórh. igazgató, Budán. „Jelen hatása által tünik ki: gyors mor- és béluhurtnál, megrozított székrekedéseknel, vértulásoknál, aranyérből stb.“

Kapható: Gallotsik J. W., Hollenia L. és Linksesh Károly uraknál Eperjesen, bel- és külföldi gyógyszerüzaraiban és nagyobb fűszerüzar-kereskedésekben. Kivánatra mindentűn előnyös föltételek mellett raktárak állíttatnak fel, ha az iránt óhajtatás nyilatkoztatik. Nyomatványok stb. ingyen a széküldési igazgatóságától Budapestben, váci-utca 18. 18 b)

Berger's medicinische THEERSEIFE

Durch medic. Capacitäten empfohlen, wird in den meisten Staaten Europa's mit glänzendem Erfolge angewendet gegen

Haut-Ausschläge aller Art

insbesondere gegen chronische und Schuppenflechten, Krätze, Grind- und parasitäre Ausschläge, sowie gegen Kupfernase, Frostbeulen, Schweißfüsse, Kopf- und Bartschuppen. — Berger's Theerseife enthält 40 Percent Holztheer und unterscheidet sich wesentlich von allen übrigen Theerseifen des Handels. — Zur Verhütung von Täuschungen begehre man ausdrücklich Berger's Theerseife und achte auf die bekannte Schutzmarke.

Als mildere Theerseife zur Beseitigung aller

Unreinheiten des Teints

gegen Haut- und Kopfausschläge der Kinder, sowie als unübertreffliche cosmetische Wasch- und Badeseife für den täglichen Bedarf dient:

Berger's Glycerin-Theerseife

die 35 Percent Glycerin enthält und fein parfümirt ist.

Preis per Stück jeder Sorte 35 kr. sammt Broschüre.

Haupt-Versand: Apotheker G. HELL in Troppau.

Vorräthig in allen Apotheken der Monarchie. Haupt-Depots für: Eperies bei den Herren Apothekern J. Isépy, J. Krivosss und K. Schmidt.

Nr. 5700.

37 3—6

Egy rettentő betegség,

melytől

sok néposztály zaklattatik.

E betegség a gyomornak kisebb rendtelenségeivel kezdődik, de ha elhanyagolatik, megtámadja az egész testet, így a vesét, különösen az egész emésztési rendszert, nyomorulttá tesz, s csak a halál szabadít meg ezen bajtól. A betegséget a beteg maga gyakran nem érti, de ha magát kérdezi, képes lesz meghatározni, hol és minő baja van. Kérdés: Van-e fájdalom, étkezés után érzek-e nyomást és a leheletnél szorogatást? Sötét kedélyű vagyok-e, kisérve szédüléssel? Sargás színűzetiek-e a szemek? Nincs-e fődve a folkelésnél a nyelv, torok, s a fogak vastag nyálkával, kisérve a száj rozsz ízével? Érzek-e fájdalmat az oldalban, vagy a hátergőzben? Nincs-e a jobb oldalban oly érzés, mintha a máj nagyobbodnék? Ha egyenesen állok, nem lep-e meg bágyadtág vagy szédülés? A vizelet gyengén vagy erősen van-e színezve, ülepedéssel összekötte, mely az edényben rövid idő múlva meglátszik? Étkezés után nincs-e összekötte az emésztés a has felfuvasával, nem okoz-e szeleket és puffogatást? Nem jelentkezik-e gyakran erős szivdobogás? Ezen különböző jelek nem mutatkoznak egyszerre, de egyesek egy ideig kineznek a beteg és igen súlyos betegség hírnekei. Ha e betegség hosszabb időn át tekintetbe nem vétetnek, száraz köhögést okoz, kisérve hánytatási kényeztetől. Később piszkos, barna színűtű bőrt okoz, a lábak és kezek hideg verítékek borítják. A mint a máj és a vesék lassankint mindinkább megbetegednek, rheumai fájdalmak jelentkeznek és a rendes gyógyítási mód haszalanannak mutatkozik ezen kinos betegség ellen. Igen fontos, hogy e betegség gyorsan és pontosan gyógyíttassék, mindjárt keletkezésekor, mi egy kevés gyógyszer által elérhető, mely a valódi szernek tekintendő az egész betegség elhárítására, az étvágy vissza-szerzésére és az emésztő-szervek egészséges helyzetbe való visszatérésére. A betegség „májbetegség“-nek nevezetik és a valódi és legbiztosabb szer ellene a „Shakerkivonat“, növény-készület, mely Amerikában készül az Uj-York, London és Majnai-Frankfurtban telepedett tulajdonos White A. J. számára. Ezen szer a betegséget tövében támadja meg és az egész szervezetből kirekeszti.

Depots für Ungarn, Siebenbürgen, Croatia u.

in: Agram: L. M. Jutz, Sigm. Wittibach; Budapest: Josef v. Török, Apotheke Königsstraße 7; Dunaföldvár: Sof. v. Fay; Esseg: Jof. Góbedi; Gr.-Beeskstadt: R. Menezer; Gyönyös: Ferd. Merfitt; Hermannstadt: Aug. Teutich; H.-Mező-Vásárhely: Jul. Riß; Karlstadt: Gust. Findeis; Klausenburg: J. Biro; Nic. v. Széky; Léva: Gb. Bellmann; Miskolcz: Dr. Mor. Hercz; Neusatz: J. Großfinger; Neutra: Korn. Tombor; Nyiregyháza: Em. Korányi; Oedenburg: A. Redert; Páncsova: W. Graff; Pressburg: Friedrich Heimrich; Szék. Püstyory, Rud. v. Soltz; Schennitz: Fr. v. Estantay; Szegedin: R. Barczay, A. Kovács; Temesvár, C. M. Zahner, Stabt, Sunpabiggasse; St. Tarcsay; Vinkovec: S. v. Memann; Warasdin: Arn. Hochfinger; Werschetz: G. Bienert, Droguist; Zupanje: A. Watter.

Eigenthümer A. J. White; Hauptagentur und ein gros für Ungarn, Siebenbürgen und Croatia: bei Josef v. Török, Apotheker in Budapest, Königsstraße 12.

Auswanderung!

Die Königl. Belgischen Postdampfer der „RED STAR LINE“ fahren jeden Samstag DIRECT von ANTWERPEN nach

NEW-YORK & PHILADELPHIA.

Ausgezeichnete Dampfer mit vorzüglicher Einrichtung für Passagiers aller Classen. Deutsche Bedienung und Arzt auf jedem Schiff. — Preise ermässigt.

Man wende sich an „B. von der Becke & Marsily“ in ANTWERPEN oder G. KOZÁK in KASCHAU.

15 4

Die
BUCHDRUCKEREI
 des
Eperieser Bankvereines.

Für Fabriken, Mühlen,

sowie für Geschäfte jeglicher Branchen.

Preis-Courante mit oder ohne Illustrationen, in Brief-, Bogen- oder Brochure-Format, in Schwarz- oder Buntdruck (blau und roth rastrirt.)

Geschäfts-Haupt- und Hilfsbücher, Rastrirung mit beliebiger Farbe.

Circulaire in octav, quart oder folio, mit Medaillen in Gold, Silber oder Bronze.

Facturen, 1000 6 fl.

Rechnungen mit Firmadruck octav 500 3 fl.

1000 5 fl.

Frachtbriefe mit Firmadruck 1000 8 fl.

Briefköpfe octav 1000 5 fl.

quart 1000 7 fl.

Couverte, Hanf gelb oder grau, 1000 2 fl.

50, 3 fl., 3 fl. 50 kr.

Geld-Couverte mit Firma und Specification, sehr starkes, melirtes Papier 100 1 fl. 50,

500 4 fl. 50 kr., 1000 8 fl.

Etiquetten für Wein, Rhum, Liqueur, Spiritus, Öl, Germ, Pulver, Glanzwiche etc. etc. mit Medaillen in Gold, Silber oder Bronze, auf doppelfarbigen Papier 1000 2 fl., 3 fl., 5 fl.

Geschäftskarten, sehr elegant ausgestattet mit chromo-lithografischer Einfassung 100 von 2—10 fl.

Firmadruck auf Sackel, Packpapier und Düten billigst.

Für Banken, Sparkassen

und sonstige Geldinstitute.

Haupt- und Hilfsbücher in Blau-, Roth- und Schwarzdruck.

Einnahms- und Ausgabe-Blanquettes in verschiedenen Farben, 1000 2, 3, bis 4 fl.

Action, mit jedbeliebigen Tondrucke, nach Zeichnung oder Angabe.

Einlagsbüchel mit zinko- oder typographischen Tondruck, das Geschmacksvollste in diesem Genre,

Pfandscheine,

Statuten,

Circulaire,

Geldcouverts,

Hanfcouverts,

Messinghaken für Briefe und Preiscurante, Plakate, Bilanzen.

Für die h. Geistlichkeit.

Am Lager:

Entlassungs-Certificate 1 Buch, 25 Bogen, 50 Stück 60 kr.

Copulations-Extracte 1 Buch, 25 Bogen, 50 Stück 60 kr.

Taufscheine 1 Buch, 25 Bogen, 50 Stück 60 kr.

Brochure,

Wissenschaftliche Werke.

Für Advocaten.

Am Lager:

Expens-Noten 1 Buch, 25 Bogen, 50 Exemplare 60 kr.

Advocaten-Vollmachten 1 Buch, 25 Bogen, 50 Exemplare 50 kr.

Ügyvédi meghatalmazás 1 Buch, 25 Bogen, 50 Exemplare 50 kr.

Obligacia 1 Buch, 25 Bogen, 50 Exemplare 50 kr.

Dlužni List 1 Buch, 25 Bogen, 50 Exemplare 50 kr.

Wechsel-Proteste, Végrehajtási kérvények, Ideiglenes nyugta. Couvertes, Hanf. Diverse Farben, Briefpapiere mit Firmadruck Documentenpapier 1 Ries 1000 Bogen 12 fl. Protocolle, Tabellarische Drucksorten, Brochuren.

Für Vereine.

Statuten, Diplome, Aufnahmscheine, Quittungen, Bücherverzeichnisse.

Diverses.

Verlobungsanzeigen, Trauungskarten, Trauungsbriefe, Partezettel, Parteibriefe, Speisekarten, Fremdenbücher, Hotelrechnungen, Placate, Tabellen, Briefe mit Monogramme, Casettpapiere in sehr reicher Auswahl zu den verschiedensten Preisen mit Monogramm oder Namen von 50 kr. bis 5 fl. pr. Casett. Visitkarten in den verschiedensten Mustern ganz besonders zu empfehlen für Damen: Sommernachtstraum-Visitkarten 100 1 fl. 30 kr.

Grosses Papier-Lager

in den verschiedensten Schreib-, Brief-, Diós-györér-, Documenten-, Zeichnen-, Coleur- und Packpapiere. Grosse Auswahl in Privat-, Kaufmännischen-, Geld-, Visitkarten- und Documenten-Couverte. Diverse Grössen und Coleurs. Elegante Casettpapiere, weiss, in Farben sortirt, Leinwand-Imitation, gerippt und glatt. Muster gratis und franko.

Guteingerichtete

BUCHDRUCKEREI

wo alle erdenklichen Drucksorten geschmackvoll und correct preiswürdig effectuirt werden. Modernes und fast durchgehends neues Typen-Material, bestconstruirte Maschinen, fachkundige, routinirte Arbeitskräfte (**Lehrlinge haben wir keine!**) und über einen Geschäftsfond, wie wenige ähnliche Anstalten verfügend, welcher Umstand uns zu den bedeutendsten Unternehmungen befähigt, setzen uns in die Lage, allen an uns gestellten Anforderungen entsprechen zu können. Der kleinste Auftrag wird mit ebensolcher Accuratesse und Geschmack ausgeführt, wie der bedeutendste. Wir bitten daher uns mit recht zahlreichen Aufträgen beehren zu wollen, um sich theils von der Coullance und auch den technischen Niveau orientiren zu können, welches unsere Anstalt bis zur Stunde erreicht hat.

Achtungsvoll

Die Buchdruckerei
 des
Eperieser Bankvereines.

kiben becsülöm és az izraeliták közül igen sokban kedves barátomat tiszteltem.

A ki engem ismer, az tudni fogja, hogy nekem ilyenek elmondására nincs szükségem. Hogy elmondottam, azon támadás az oka, melyben a „Pannonia“ című lapnak 1881. évi 26-ik száma nyílt terében részestültem. A „Pannonia“-nak ügyes, igazságszerető, tapintatos szerkesztője — a cikket lapjába fel nem vette, — a nyílt tér nem a szerkesztő dolga. Ez is elég bizonyíték mellettem. Mert ha a cikk igazat állított volna, bizonyára a lapba vétetett volna fel, mert hiszen a lap arravaló. Határozottan tagadom, hogy az a mi művelt izraelita polgártársaink köréből került volna ki. Ez személyes boszu lehet tisztátlan forrásból.

Ha csak azt akarta elérni az illető, hogy a lapról visszalépjek, azt könnyen elérte, mert én máris felmondottam a szerződést. En kötelesség-teljesítésnek tekintettem a szerkesztést, s nem kaptam rajta. De nehogy valakinek ártsak, visszalépek.

Hogy azonban mindenki előtt indokolva legyen visszalépesem, utalnom kellett a támadásra, hadd ítéljen a t. közönség, és bocsássa meg nekem, hogy ilyen ellenféllel harcolni nincs kedvem, mert: Vinco seu vincor . . .

Szerk.

Honvédbál febr. 25-én.

A f. év febr. 25-én a 37-ik honvéd-zászlóalj tisztikara által rendezett bál, habár pénteki napra esett is — felelmére sok fatalistának — kitűnően sikerült.

Pont 9 órakor a Kassán állomásozó 5-ik sz. II. Lajos bajor király gyalogezred zenekara a nyitányt látásván, a harsonahangok és a sok egyenruha látásán majdnem azt hitette el velünk, hogy a harczmezőn s a megtámadott várnak erős falai tövével vagyunk. Volt is mit támadni. Hanem volt is puskapor bőviben. De a vár is jól épült s majdnem bevehetetlennek látszott, s csakis a már hasadó hajnal harangszava hozta meg a jól tervezett ostrom eredményét t. i. csak akkor, midőn minden talpalatnyi tér feladatott.

Kitűnő honvédeink — élőkön Szhorzsky Antal századossal — pedig mondhatom elkövettek mindent az ostrom sikere tekintetében! De jól kiszámított taktikájuk sem volt képes a hajnali óráknál előbb babért aratni; pedig a százados ur megtett mindent, ő maga volt első mindenhol — még tour közben is engagirozott — s habár kivételesen sokat rohantam „előre“, ő mindenhol megelőzt, s jelszavát, hogy: „előre“ s „jobbra át“ a quadrillek 2 colonnos túltömött soraiban is kitűnően érvényesíté, s legényei határtalan lelkesedések által ragadtatva, alig hogy elhangzott a katonai harsona, a sutba bujtatott „barnák“ az új magyarok „sötét van, nem látok“ ábrándos és felvillanyozó zenéjénél, a rohamot újra kezdték. Erős volt a roham, de teljes sikert aratott . . . a közönség szíve elfoglalva, bevére, megnyerve.

Hogy a sok szép fiatal asszony és szép leány közül ki volt legszebb, azt még ha tudósító nem volnék sem, mondhatnám meg, mert ha házassáember lennék, feleségem lenne feltékeny, ha mint özvegy ember mondanám el, hajamat pár szállal megírtkítaná gazdasszonyom, mint legényre ismét megaprehendálna kedvesem, tehát csak azt emlittem meg, hogy vagy 80 pár járta a tánczokat és ott volt a szépek között: Farkasné, Szhorzskyné, Jánosfy Emilné, Zaláné, Steger Ubaldné, Péchy Ödöné, Pulszky Gézané, Keczer Imréné, Szinyei Józsiné, Semsey Ervinné, Semsey Boldiné, Urbán Gyuláné, Berzeviczy Béláné, Beór Kálmánné, Piller Sándorné, Hruskáné, Mosászky Gyözöné, Witteberger Emilné (K.-Szebenből), Kosztkáné s még sokan, Berthoty Vilma, Bornemissza Szerafin, Dessewffy Kosztká nővérek (Soóvár), Guldenfinger nővérek (Krompachról), Hönsch Margit (K.-Szeben), Hegymeghy Etelka, Illich Sarolta (Teschenből), Kolár Berta, Kéler Gizella, Kuzmik nővérek, Makovitzky Gizella, Nehrer Aranka, Papp nővérek, Piller Margit, Sándor J., Semsey Natália, Schulek Thea, Schmidt Ilonka, Szentistványi Etelka, Tahy Milcsi, Tahy Ágnes, Tahy Anna, Uszlár baronessék s Ujházy Zsófi s még többen.

És hogyha soknak neve kimaradt, engedjenek meg, de esetleg ez alkalommal a támadásban élénkbb részt vevén, egy kis sebbel kellett visszavonulnom. A végső ostrom, mint emlittem, csak a puskapor ekkorára mind elfogyott, mert a középő ajtónál lévő függöny a már hulló gyertya tüsköktől meggyulván, végre is „robbanást“ idézett volna elő, de hála az égnek, ez be nem következett. Ezen a közönség szíve ellen intézett ügyes támadás mint értesültem, a tiszték özvegyei és árvái javára 300 frtot eredményezett.

Eljenek sokáig derék honvédeink, támadjanak mindig oly sikeresen s oly jó vezér alatt, és bizonynyal eredményt érnek. Eljenek.

Gézai.

A honvédbál alkalmából felülfizettek: Péchy Luczian törvényszéki elnök 10 frt, Mattyasovszky Tamás főispán 9 frt, Pulszky Géza 7 frt, Kottler Otto sz. áll. honvéd segéd lelkész 5 frt, Szent-Andrássy Lajos 5 frt, Pletényi Endre apát eperjesi plébános 5 frt, Mayer Ferenc honvéd-ezredes

4 frt, Szinyei-Péchy Mária urnó 3 frt, Joób Imre ügyvéd 2 frt, Berzeviczy Béla 2 frt, Füzy Béla segéd főispán 1 frt, Herkely János városi orvos 1 frt, Bornemissza Kálmánné urnó 1 frt, Vicher Bertalan főállat-orvos 1 frt, Kovácsi János ügyvéd 1 frt, B. A. 1 frt, összesen 58 frt.

A nemes célra szíves készséggel ez uton is adakozóknak szívből mond köszönetet a nyilvánosság előtt A rendezőség.

A tűzoltók álarczos bálja márcz. 1.

A tűzoltók álarczos- és costumbája f. hó 1-én kitűnően sikerült.

Tapasztalva erejüket, egész bizvást elmondhatjuk, hogy nyugodtan almadhatjuk át éjjeleinket ily derék tűzoltóság protectiója alatt; mert hisz láttuk és meggyőződünk, mily gyorsan termettek ott, hol a legnagyobb szükség volt, s hol a lángok (a szemek bűvös lángjai) a legmagasabban lobogtak, ők ott is elsők voltak, mindvégig — egész a reggeli 6 óráig. A costümeik közül kiemeljük a Berthoty Vilma (francia rucoco, kek és sárga) k. a.-ét, ki bájós alakjával és bájós öltözékével az egész tánczos és nem tánczos sereget megigézte, Guldenfinger Margit (tót menyecske) és Guldenfinger Mathild (magy. menyecske) k. a.-okét, kik gyönyörű csárdásuk által bűvöltek el s feltűntek ritka szépségben szemünk előtt costümos képviseltjeiket, Keczer Imréné ő nagyságaét ki (spanyol dáma) szeretetreméltóságával ragadott magával. De talán kár is lesz emlénkünkbe oly élénken visszaidézni e mulatságot, mert — tartok tőle, — hogy akkor folyton tánczolunk, még ma is, de hogyne, hisz egy puzsi-pajtásom, ki különben — tiszteletbeli tűzoltó — és ismeretes arról, hogy akkor, amidőn a lángok legmagasabban lobognak, s mikor a veszély legnagyobb, akkor kérde: hol ég? — s ha jó távol van, újra . . . tovább álmodik, most még ő is neki állott, egész odaadással, mert a szemek lángjaiban oly bűvös fényt láthattak a vigan tánczolók.

Engedjenek meg, hogy így elragadtattam magam, de hisz annyi mondani valóm volna e bárról, hogy az „Eperjesi Lapok“ minden mellékletükkel csekélyek lennének annak befogadására, — s azt sem tudom, hol kezdjem; mert hangzott a zene, pezsgett a jókedv (s pezsgő) s a bűvös lobogású szemek lángjai átcsaptak a miénkbe — s elégtünk! s így most por, hamu, semmi vagyunk.

Nagyon eltértem már látom, mert ahelyett, hogy elől kezdettem volna, — épen visszajáról mondom, nem baj . . . a szabó is elteveszti hebe-hóba a szabást! 9 óra után pár perccel megjelent a bálanya: Mattyasovszky Tamás főispáné ő méltósága kedves leányával Gizi k. a.-al, kiket az ajtónál Szabó Ede, Kubinyi Albert és Lasztkay László mint elnökök fogadván, egy-egy gyönyörű virágcsokorral, — mint szeretettük és tiszteltük egy szerény jelével — leptek meg, s habár a m. tisztelt és szeretett bálanya még az nap is gyengélkedő volt, nemes lelke sugallata folytán kegyes volt megjelenése által a mulatság sikerét és fényét ily önfeláldozással is előmozdítani. A 2-ik francziát vagy 60 pár tánczolta, s a kedélyességről tanuskodik az is, hogy a nagy ügyességgel rendezett cotillont, habár csak 4 órakor került reá a sor, még mindig 50 pár élvezte. Erdekes álarczos menetünk is volt, mely azonban csak rövid ideig mulattatta a közönséget.

Szépeink közül ott láttuk részben tánczba vegyülve, részben a tánczolók szemlélésében gyönyörködve, Pulszky Gézané, Péchy Ödöné, Szinyei Józsiné, Ferenczy Beláné (Girált) Dr. Krajzellné, Dukáné, Farkasné, Krajzell Kálmánné, Tomka Gusztávné ő nagyságaikat, Bornemissza Szerafin, Kuzmik nővérek, Piller Margit, Schmidt Ilonka, Krajzell Aranka, Kösch Lujza, Nuber Ida, Illich Sarolta (Teschen) Stamm Ilka kisasszonyokat.

A kedélyes mulatság a tűzoltó-egylet pénztára javára, mint tudjuk, szépen jövedelmezett.

Buzgó tűzoltóinknak pedig kívánunk mindig ily sikert, és egy nagy pihenést . . . a viszontlátásig 1882-ben. Gézai.

Levelezés.

Soóvár, február 26.

T. szerkesztő ur!

Mint a zivataros sötét éj a nagy mindenségre, borzalmasan nehezült hazánkra az anyagi és erkölcsi korrupció. Milyen jól esik, ha az éj sötétében tévelyegve, csak egy kis lámpafényt pillantunk is meg, mely a nyugalom helyéhez vezérel! De annál jobban esik, ha édes hazánk szomorú viszonyai között, a szebb jövő reményének, és habár csak halvány felvillanását láthatjuk is. És ilyen — szebb jövővel kecsegtető reménycsillagokként tűnedeznek fel hazánk egén — a népnevelés mozzanatai.

Örömmel látjuk, hogy idegen ajku testvéreink ifju sarjadéka a népiskolákban miként tanulja, miként sajátítja el, az öt századok zivatarjai közt védszárnyaival takart, magyar testvéreinek nyelvét.

Biztató jelenség ez a jövőre nézve, mert nem veszhet el az a haza, melynek gyermekei nem idegen nyelven küldik érte szent imájukat

az ég nagy urához. Nem veszhet el az a haza, melynek gyermekei egy célra, az édes anya gyámolítására testvéri igaz érzellemmel tömörülnek.

De ha őszinte örömet szül a népiskolák sikeres működése, nagy elismerést és le nem róvható hálát érdemelnek az oly férfiak, a kik nem ösmerve akadályokat, nem kimélve fáradságot, vas akarattal, állandó kitarással igyekeznek a haza jövőjének egyedül biztos alapját a népnevelést, kellő fokra emelni.

Nem szándékom dicsőenket zengen, hiszen az az ügy komolyságával össze sem férne. De a hol a valódi hazafiság, igazi ügybuzgalom, őszinte áldozatkészség, mint ragyogó igaz gyémánt tündökök, — ott kalapot kell emelnünk.

Hadd beszéljen maga a tény.

Van Sárosmegyének egy züga, a hol az áldásos és termékenyítő napfény is csak mint átfutó vendég, röviden időz, szegény tót ajku lakosai favágással tengetik fáradalmas életüket. Ezt a zügot Aranybányának nevezik, holott méltóbb neve Koldusfalva volna. Csak nemrég állítottott fel a nyomor e fészkeben az állami elemi népiskola, és már a magyarosodással most is a haladás azon fokán áll, hogy ritkítja párját.

Eddig ezen iskola igen szűk korlátok, vagy is falak közé volt szorítva, úgy, hogy az évről-évre szaporodó tanoncokat alig fogadhatta be, s így a hazafias irányú iskola további fejlesztése már-már veszélyeztetve volt. Azonban a nagyságos Berzeviczy Tivadar királyi tanácsos és tanfelügyelő, valamint a tekintetes Kosztká Vilmos soóvári m. kir. főbányahivatali tönök urak erélyes és buzgó közbenjárásának sikerült kieszközölni, hogy a magas ministerium, az aranybányai volt szép erdőszlakot, a tornaterrel együtt — ezen iskola céljaira engedte át.

Ily vívmányt a jelenlegi körülmények között csak is az önfeláldozó munkásság, a lélekből átértzett ügybuzgalom képes felmutatni.

Ha a népneveléssel megbízottak, és arra hivatottak nem csüggedve, igyekezzenek hasonló vívmányok elérésére, akkor büszkén kiálthatnók a világnak, hogy:

„Él magyar, áll Buda még“!

Ráthonyi Balázs.

Különfélék.

Színház. Multkori, a színház megnyitására közölt hírlapunk újabb értesülés folytán oda módosítjuk, hogy a tervezett táncmulatság a harmadik előadás után csakugyan meg fog tartatni, és pedig a mint a jelek mutatják, kivilágos kivirradtig.

Sorozás. A sorozás Eperjes városában 1881. márczius 12-én fog megtartatni, még pedig a sörháznál. — Sorozás alá kerülnek az 1859., 1860. és 1861-ben születettek. Van pedig városunkban első korosztálybeli 124, 2-ik korosztálybeli 59, 3-ik korosztálybeli 44, összesen 227 megvizsgálandófelegyén.

Meghívás. Az eperjesi „önkéntes tűzoltó-egyesület“ folyó évi márczius hó 6-án délelőtt 11 órakor a városház tanácsstermében rendes évi közgyűlést tart, melyre az egyesület összes alapító, pártoló s működő tagjai tiszteletteljesen meghívattak. — A tanácskozmány tárgyai: 1. Elnöki megnyitó beszéd. — 2. Jelentés az egyesület 1880. évi működéséről. — 3. Pénztárnok s a számvizsgáló bizottság jelentése. — 4. Az 1881. évi költségvetés megállapítása s a jövő évi számvizsgáló bizottság megválasztása. — 5. Netalan teendő indítványok tárgyalása. — Eperjesen, 1881. évi február hó 15-én. — Kubinyi Albert s. k., egyesületi elnök, Vidá Aladar s. k., jegyző.

Honvédyülés. A sárosmegyei 1848/49-diki honvédek folyó év február hó 27-én délután 3 órakor a megyei kisterem helyiségében gyűlést tartottak.

Báli tűz. Valaki Eperjesről azt írta egy kassai lapnak, hogy a honvédbál alkalmával a függöny meggyuladása a mulatságnak kellő közepén — riasztotta volna szét a közönséget. Ezzel szemben egy szemtanúnak mai lapunkban foglalt hí leírására kell figyelmeztetnünk a t. közönséget és kassai collegánkat. A dolog úgy történt, mint azt tudósítónk elbeszéli.

Mint hallomásból értesültünk, e hét folyamán tűz volt Töltszéken, a hol is egy csűr égett el, de szerencsére nagyobb szerencsétlenség az akkor uralkodott szél daczára sem történt. — Ugyancsak tűzről beszélt a nagyhangu Fára Eperjesen is. A téglavetőnél gyuladt volna ki valami épület. — Ez utóbbi hír azonban még megerősítésre vár.

Az időjárás. Mintha csak az időjárás is a kalendáriummal s illetőleg az emberek e szerinti életmódjával akarna tartani, míg a farsangi vig napok tartottak, az ég is derült, mosolygó arcot mutatott, s most, hogy beköszöntött a nagybőjt, — beborult az ég is, és lett a hamvazó szerdából egyuttal — havazó szerda is.

Farsangi boszú. Kellemesen utolsó farsang estéjén népmulatság, táncz volt. Erre a sebesi leányok is elmentek, mivel pedig a tánczban a sebesi leányok kapósabbak voltak a kellemesieknél, a kellemesiekben felforrt a boszú, és győztes versenytársaikat — bekenték szekérenkőccsel. — Ezen kenekedésnél csak az a furcsa, hogy a mu-

latság végén történt, vagy a kellemesiek talán azelőtt kenekedtek? Farsangi tréfának megjárnia, de boszúnak — csúnya.

Beküldetett. A kassai kereskedelmi- és iparkamara 1881-ik évi január hó 29-én tartott közös gyűlésének jegyzőkönyve. — Folyó ügyekkel foglalkozik.

A kőművesek táncmulatsága. Február hó 27-én, azaz mult vasárnap, esti 7 órakor, zeneszó és fáklyásmenet jelentette, hogy a helybeli kőművesek táncmulatsága kezdődik. — Régi szokás szerint jóízűt mulattak.

Munkácsy legújabb képe. „Krisztus Pilátus előtt“. Munkácsy legújabb képe, a vázlataiban is általános csodálatot keltő remek mű, közel áll befejezéséhez. A főalakok már mind készen vannak, csak Krisztus feje nincs, a művész még folyton tanulmányoz, vázol, hogy Krisztus arcán a fenéges magasztost visszaadhassa.

Nőparkiállítás. Mint az a lapunk jelen számának német részében közölt szabályzatból is kitűnik, az országos nőparkiállítás megnyitása elhalasztatott augusztus 14-kére. Ennek következtében a bejelentési határidő július 1-ig, a beküldési határidő pedig július 16-ig hosszabbított meg. Az ünnepélyes bezárás október 16-kára van tervezve. — Kapsolatban ezzel megemlítjük azt is, hogy Trefort cultusminister ur ó nagyméltósága az összes hazai leánynevelő- és tanintézeteket felhívta a részvételre s azok számára 600 bejelentési ivet rendelt meg.

A fátoly káros befolyása. Nem egy fiatal nőnek okozott már az boszúságot, hogy télen orrocakája pirosabb, mint kellene, pedig ennek okát kitalálná, ha jobban kutatna utána. A vörös orrnak a fátoly az oka. A fátoly az arcot, a szájt és az orrt betakarja, s így a léleket nem juthat azonnal a szabad levegőre. Nyáron ennek semmi nagyobb következménye nincs, mivel a levegő és a léleket hőmérséklete közt nagyon kevés a különbség. Télen azonban a kilehelt meleg, nedves levegő körüljárja az orrt, de a fátolytól nem hatolhatván ki nyomban a szabad levegőre, körülveszi az orrt, mely ennek folytán megmelegszik. A következő másodperczben a külső hideg levegő — különösen menésközben — az ember léleketét eloszlatja, s lehűti. Ezzel az orr is lehűl; a léleketben foglalt vízcseppcsek lecsapódnak a fátoly szöveteikre, belepik az orr hegyét és ott megfagnak. Az orrnak e hirtelen megmelegedése és gyors lehülése minden léleketvételnél történik, s az orr meleg és lehűlt állapota közt annnyival nagyobb a hőkülönbség, mentől hidegebb a külső levegő. Minél nagyobb a hideg, annál több jégcseppeske rakódik le az orrhegyre, úgy hogy néha a fátoly oda fagy az orrhoz. E folyamat következtében vértelulások történnek az orrhegyben, melyek az orr kisebb-nagyobb mérvű vörösségét okozzák. Ebből komolyabb orrbetegségek is származhatnak. A fátoly tehát nem használ semmit, hanem csakis árt. Az a nő tehát, ki vörös orrt nem akar kapni, vagy ne viseljen fátolyt kalapján, vagy ha visel, ne eressze le. (Ell.)

A „Képes-Családi-Lapok“ 22-ik száma a következő tartalommal jelent meg: Sámuel. Beszély, irta Lauka Gusztáv. — Stuart Mária bucsúja Bé-ranger költeménye, fordította Rác Soma. — A hallható ruhák. Csevegés, Szabóné Nógáll Jankától. — Anominata. Beszély, irta Groch Román. (Vége.) — Arany kalászkok. — A photophon. — Téli tájkép a Magas-Tátrán. — Életmentők az Alpokon. — A nagyvilág vándorai, Füredi Albintól. — Az örült cigány. Rajz. Káplány Antaltól. — Álarcos bál kaland. Farsangi történet. Irodalom és művészet. stb.

Közgazdaság.

A nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. ministerium mult évi okt. 8-án 26.649. sz. a. kelt leirata kapcsán tudomás és az érdekelt körök tudósítása végett értesítette a kassai kereskedelmi és iparkamarát, hogy a londoni „Crystal Palace“ társaság részéről a folyó évben rendezendő nemzetközi gyapja-kiállításon való részvétel bejelentésére kitűzött határidő a londoni cs. kir. főconsulnak február hó 7-én 35. sz. a. kelt jelentése értelmében f. é. ápril hó 1-ig meghosszabbított.

Auszug

aus dem Programm der Landes-Frauen-Industrie-Ausstellung im J. 1881.

Zweck derselben ist: vorzuführen jene Gewerbezweige, in denen sich die Frauen Ungarn's beschäftigen; ein treues Bild zu geben von dem bisherigen Fortschritte der Frauen-Handarbeit und der Ausbildung des darin sich offenbarenden Geschmacks; endlich durch die in Fachberichten auszusprechenden Vorschläge Gelegenheit zu geben zur Abhilfe etwaiger Mängel und zur Erweiterung des Beschäftigungskreises.

Alle Gewerbearbeiten und alle Handarbeiten, die im Lande von Frauen gemacht und der Ausstellung werth sind, werden angenommen. Die Anmeldungen sind bis zum 1-ten Juli 1881 in das Ausstellungsbureau einzufenden. Die zur gehörigen Zeit angemeldeten Gegenstände sind bis 16-ten Juli einzufenden. In Bezug auf die Annahme und Ausstellung der nach

jenem Termin anlangenden Gegenstände behält sich das Comité freie Hand vor. Die feierliche Eröffnung geschieht 1881 den 14-ten Aug. die feierliche Schließung am 16-ten October.

Hervorragendere Gegenstände, besonders solche die zur ersten Classe gehören, werden vom Comité für die einzurichtende Lotterie angekauft. Die Gewinnste dieser Lotterie können nur ausgestellte Frauengewerbearbeiten und Handarbeiten bilden. In Bezug auf die Art und Weise der Lotterie werden — mit höherer Genehmigung — besondere Bestimmungen getroffen werden.

In Bezug auf die Gegenstände der ersten Gruppe muß der Verkaufspreis jedenfalls angegeben werden. Bei den übrigen des Verkaufs wegen ausgestellten Gegenständen ist der Verkaufspreis zu notiren. Für die Vermittelung des Verkaufs sorgt das Comité durch Organe, welche zu diesem Zwecke angestellt werden. Nach dem Verkauf werden 5 Prozent Vermittlungs-spesen abgezogen.

Es gibt das Comité ohne Vergütung. Es steht jedoch den Parteien frei ihre eigenen Schränke oder Postamente zu benützen. Für Glaschranke sorgt das Comité nur in beschränkter Anzahl.

Das Comité wird darauf bedacht sein, bei den Verkehrs-gesellschaften des Landes die größtmögliche Ermäßigung der Beförderungsgelühren zu erlangen. Zum Herinbefördern, Packen, Beaufsichtigen werden Organe angestellt, welche jeden Auftrag bis zur Feuer-versicherung und Rückverpackung ausführen. Diese Dienste können von den Parteien theilweise oder ganz in Anspruch genommen werden, doch sind sie — mit Ausnahme der Feuerversicherung — nicht obligatorisch. Die für dieselben zu entrichtende mäßige Zahlung wird nach Verhältnis ausgeworfen und ist mit Schluß der Ausstellung zu bezahlen.

Die zur Ausstellung angemeldeten Gegenstände werden in der Woche vor der Einfindung von je einer Vor-Jury geprüft und die der Ausstellung nicht werthen Gegenstände werden zurückgewiesen.

In Bezug auf die Anordnung wurden 5 Classen festgesetzt, in welche die gesammten Ausstellungsgegenstände einzureihen sind. Die Anordnung ist eine fetten-artig zusammenhängende, so daß der besondere Charakter der Classen und Gruppen nach Möglichkeit gewahrt werde. (Schluß folgt.)

Kriegslied

der unter Ludwig in Neapel eindringenden Truppen gegen Johanna, Endre's Gattin und Mörderin, 1340.

Aus Arany János's „Toldi szerelme“.

Von L. Reich.

„Was stichst Du und wehst Du mit Goldbraut so schön,
Johanna, mein theueres Weibchen, für wen?“
„Ich stich' einen Mantel mit Schürren geziert
Wie er Dir am Krönungstage gebührt.“
„Es lächelt die Frau mit den Augen, dem Mund —
Sohn Endre, ich fürcht', es ist Lüge zu Grund!“
„Verräth'ere Liebe, welche schreckliche Sache;
Auf, auf nach Neapel ihr Helden, zur Sache!“

„Sohn Endre, ich fleh dich, zerreiße dies Band,
Und fehr in die Heimath, ins Ungarland.“
„Nicht Mutter, ich kann nicht, ich fürbe vor Schmerz,
Johanna sie liebt mich, wie's eigene Herz;
Sie stich' mir den Mantel mit güldener Seid',
Und bindet mir selber der Kette Geschmeid.“
„Sejerte Liebe, welche schreckliche Sache;
Auf, auf nach Neapel ihr Helden, zur Sache!“

Die scheidende Mutter mit Lieb' ihn bedeckt,
Hat ihm auf den Finger ein Ringlein gesteckt,
Wodurch er vor Gift und Eisen gefeit;
Ihr gab es ein Klausner, der Pabst hat's geweiht —
„Es hüben's auch Alle, hold Weibchen, mein Kind,
Die mir an dem Hofe feindlich gesinnt!“
„Ein närrischer Muth, welche schreckliche Sache;
Auf, auf nach Neapel ihr Helden, zur Sache!“

In Kufcsós Auer's weitem Revier,
Mit großem Gefolge jagt Endre oft hier,
Bleibt oft in dem Kloster dort über Nacht,
Die stets er in ruhigem Schlafe vollbracht;
„Herr, bleiben wir heute nicht wiederum dort?“
So lautet der Feinde listiges Wort —
„Ein blutiger Schlaf, welche schreckliche Sache;
Auf, auf nach Neapel ihr Helden, zur Sache!“

Der Kämmerer ruft den Endre vertraut,
Himweg von der Gattin, der Morgen taum graut;
Da liegt er erdroffelt von mörderischer Hand —
Ihn anders zu tödten sind sie nicht im Stand.
„Wol warf er sie von sich, er hat sich gewehrt,
Floh rück ins Gemach, doch war es versperrt.“
„Verräth'ere Liebe, welche schreckliche Sache;
Auf, auf nach Neapel ihr Helden, zur Sache!“

Des andern Tages, bei Sonnenschein,
Biegt lustig der Hof in Neapel ein.
Den König fand todt in des Gartens Mitt'
Der ein durch die Pforte der Erste tritt:
Er hat um den Hals eine Schnur gerollt
Von grüner Seide, gebiegenem Gold.
„Die mordende Lieb, welche schreckliche Sache;
Auf, auf nach Neapel ihr Helden, zur Sache!“

Vermischtes.

Auswanderung aus dem Zempliner Comitát.
Den „Gazd. Lapok és Magy. Föld“ schreibt man aus Zemplin: Nachdem ich die Daten in Bezug auf die Auswanderung des Volkes endlich gesammelt habe, beile ich mich auf die gestellten Fragen nach Möglichkeit zu antworten. Die Hauptursache der Auswanderung ist: Verarmung zufolge Mangels an Arbeit und Verdienst, was die vergangenen schlechten Jahre verursacht haben. Die Zahl der aus Ober-Zemplin Ausgewanderten kann man auf 2500—3000 schätzen, der größte Theil derselben kam aus dem Barannóer

und Sztrópóer Bezirk. Größtentheils sind Handwerker und Landleute ausgewandert. Die Auswanderung dauert noch immer fort, aber nur schon in hie und da vorkommenden Fällen. Von den Ausgewanderten, besonders von den Landleuten sind diejenigen zurückgekehrt, welche dort durch Fleiß Geld erwarben und hier ihre schuldenbelasteten Felder auslösen konnten, oder aber diejenigen, welche dort keine Arbeit fanden. Von den Letztern wurden viele von Amtswegen per Schub zurückbefördert.

In den diesjährigen Waffenübungen werden einberufen: die Reserveoffiziere von den Jahren 1876, 1874 und 1872, so wie auch diejenigen Reserveoffiziere der übrigen Jahrgänge, welche zufolge der Verschiebung ihres faktischen Dienstantrittes noch zu mehr Waffenübungen verpflichtet sind; ferner von den Jahren 1876, 1874 und 1872 die Reservisten und die der Reserve-Mannschaft zugetheilten einjährig Freiwilligen, so wie auch diejenigen Reservisten, welche die vorjährigen Waffenübungen versäumt haben. Von den diesjährigen Waffenübungen sind von der Reserve-Mannschaft des Rekrutierungsjahres 1876 diejenigen befreit, welche während ihres Aufenthaltes in Bosnien und der Herzegowina über die vom Gejeze vorgeschriebene Zeit hinaus in faktischem Dienst standen. Die diesjährigen Waffenübungen dauern in Bezug auf die Reserveoffiziere 4 Wochen, in Bezug auf die Mannschaft 13 Tage.

Von 5 Gulden auf 50 Kreuzer wurde in der am 25. Februar abgehaltenen Sitzung des Abgeordnetenhauses die Stempelgebühr für diejenigen Bittschriften herabgesetzt, welche in Betreff der Namensveränderungen eingereicht werden. Diese von Vielen schon lange ersehnte Verfügung wird gewiß die Magyarisierung der Namen lebhaft befördern, welche übrigens auch ohnedies schon bisher mächtig im Gange war. Die Central-Gesellschaft für Namensmagyarisierung (Industrieverein [Iparos-Kör], Franziskaner-Bazar I. Stock) hat Anstalten getroffen, daß die betreffende Magyarisierung eingereichten Bittschriften auf möglichst kurzem Wege erledigt werden. Das exekutive Comité empfängt die Parteien jeden Tag von 4—6 Uhr Nachmittags und an Feiertagen von 11—12 Uhr, und dahin ist das zur Namensveränderung einzig und allein nothwendige Schriftstück, nämlich der Laufschein, bezüglich der Geburtschein nebst Beifügung eines 50 Kreuzerstempels zu richten.

Obstbaumpflanzung zur Feier der Vermählung des Kronprinzen. Der in Klosterneuburg erscheinende „Obstgarten“ macht in einem an erster Stelle des Blattes veröffentlichten Aufrufe den Vorschlag, daß an jenem Tage, auf welchen die Hochzeit des Kronprinzen bestimmt war, in ganz Oesterreich und Ungarn jede Gemeinde, jeder Gutbesitzer und jeder Deconomie, Forst- und Gartenbau-Berein je ein Duzend Obstbäume auf seinem Felde pflanzen möge; am Tage der Vermählung aber soll der Lehrer die Schulkinder zur Pflanzung führen, der Geistliche soll den Segen darüber sprechen und die Pflanzung für ewige Zeiten „Stephaniehain“ nennen. Dadurch würden wir den 70,000 Gemeinden Oesterreich-Ungarns nicht nur einen materiellen Nutzen verschaffen, indem diese Pflanzungen in 25 Jahren einen Werth von 100 Millionen Gulden repräsentiren und jährlich ihre Zinsen tragen würden, sondern es würde auch ein moralischer Antrieb für das emporschneidende Geschlecht sein, wenn die Eltern jährlich mit ihren Kindern zu einem kleinen Feste in den Stephaniehain ziehen und diese dort sehen möchten, wie die Bäume langsam wachsen, wie sorgfältig man dieselben pflegen muß, und mit welchen Früchten sie endlich die Arbeit belohnen. Dazu fügt das erwähnte Blatt noch den Vorschlag hinzu, daß man den Kronprinzen bitten sollte, er möge diese Idee durch eine Verfügung billigen, derzufolge nach 12 Jahren von der Begründung dieser Erinnerungspflanzungen an gerechnet alljährlich sowohl in Wien, als auch in Budapest eine Ränmlichkeit in irgendeinem Theile des kaiserlichen Palaßes zu einer Ausstellung angewiesen und Preise auf das schönste Obst ausgesetzt werden möchten, das aus den Stephaniehainen der ganzen Monarchie eingefendet würde.

Die Kaschau-Oberberger Bahn hat im Monat Jänner 39,619 Personen und 94,610 Tonnen Güter befördert. Die Gesamttrinnahme betrug 291,666 fl., um 40,000 fl. mehr, als im Jänner des Jahres 1880. Ueberhaupt hat sich der Geschäftsverkehr so sehr gehoben, daß die Gesellschaft für die österreichische Strecke keine Staatssubvention mehr in Anspruch nehmen gezwungen sein wird! (3. B.)

Musterkeller. Der Regierungscommissär Julius Miklós benachrichtigt in einem Circular die Deconomie-, Weinbau- und Kellerwirthschafts-Bereine, sowie auch die Handelskammern von der Errichtung des Landes-Central-Musterkellers im Gebäude des Ackerbauministeriums (Budapest, Franz-Josefsplatz, Natio-sches Haus) unter der Aufsicht des Regierungscommissärs für Weinbau und unter der Leitung des Central-Kellermeisters. Zugleich schickt er für die einzufendenden Musterweine die Flaschen und Blechbüchsen von gleicher Größe und Gestalt. Mit den eingefendeten Weinmustern, über welche ordentlich Buch geführt werden wird, ist von dem Einsender außer Namen, Adresse, Wohnort, Post- und Telegraphenstation, Jahr und Ort der Erzeugung des Weines, wenn es der Produzent für seine Interessen angemessen findet, auch die Quantität des zur Verfügung stehenden Vorrathes und der Preis per Hectoliter anzugeben. Die Muster werden behufs der Betrachtung durch die Käufer in dem Musterkeller aufgestellt und denjenigen, welche ernstlich Einkäufe zu machen wünschen, zum Kosten herausge-